

використовувати їх під час судового розгляду як доказ, тобто проведення НС(Р)Д в кримінальному процесі є ефективним кроком щодо збирання доказової бази в кримінальному судочинстві.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI // Офіційний веб-портал Верховної Ради України – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 22.11.2020).

2. Пунда О. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності для доказування в кримінальному процесі // Вісник Хмельницького регіонального управління та права. URL: <http://www.univer.km.ua/visnyk/387.pdf>. (дата звернення 22.11.2020)

3. Погорецький М.А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні / М.А. Погорецький // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 270–276.

Антропов Богдан, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Телійчук Віталій Григорович, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

ПРОБЛЕМАТИКА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ТОРГІВЕЮ ТА ВИРОБНИЦТВОМ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

У сучасності торгівля забороненими речовинами та предметами обмеженими у просторі все більш набирає обертів. Торгівля наркотичними речовинами, а також психотропними речовинами, їх аналогами або прекурсорами посідає значне місце і потребує підвищеної уваги. За останніми статистичними даними на сьогодні помітне збільшення злочинів пов'язаних із торгівлею та виробництвом наркотичних речовин. На оперативні підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність покладені певні завдання та обов'язки, щодо протидії злочинам у сфері торгівлі, збуту та виготовлення наркотичних речовин. Вони приймають активну участь у протидії злочинності, але існують певні проблеми, які є актуальними і потребують розгляду.

Для аргументації вказаних фактів щодо збільшення злочинів, пов'язаних із торгівлею та виробництвом наркотичних речовин ми звернулися до звітності Генеральної прокуратори України. За офіційною інформацією Генеральної прокуратури України про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування за 2019 рік із загальних відомостей про кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень та результати їх досудового розслідування у сфері незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів було обліковано 6382 кримінальних правопорушень, а порівняно з 2020 роком на листопад місяць було обліковано 7606. Отже, порівняльний аналіз свідчить, що кількість зазначених злочинів збільшилась, що у свою чергу негативно впливає на суспільство та державу, оскільки одним із пріоритетних завдань є протидія вказаним злочинам та їх зменшення [1].

Головною проблемою сучасності є те, що з кожним роком з'являються нові наркотичні речовини, а з ними і способи їх продажу та розповсюдження. А оскільки, продаж зазначених речовин – це прибутковий бізнес, який характеризується швидким способом заробітку, а у сучасності вагома кількість осіб, які мало забезпечені, активно вживаються у роль продавця наркотиків для заробітку грошей та покращення свого матеріального становища. Що ж стосовно підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність у напрямку протидії наркозлочинності, для них виникли проблеми оперативно-розшукової протидії зазначеним злочинам у зв'язку з різними видами збуту, серед яких є канали збуту наркотиків через мережу Інтернет та торгівля наркотиками через закладки. У тому, чи іншому випадку тяжко виявити продавця, оскільки частіше за все дані варіанти об'єднуються і особа, яка через Інтернет замовила наркотик, отримує його у визначеному місці без візуального та фізичного контакту з продавцем [2]. Також, на низькому рівні перебуває робота з організації, методичного забезпечення та формування правозастосовної практики з виявлення і розслідування злочинів вчинених з використанням сучасних інформаційних технологій [3, с 8]. Крім того, варто звернути увагу на питання правового регулювання оперативно-розшукової діяльності органів та підрозділів Національної поліції України щодо боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин, оскільки характер продажу наркотичних речовин переходить з вулиці в Інтернет мережу, вже виникає проблематика проведення певних оперативно-розшукових заходів, які спрямовані на протидію та викриття злочинів пов'язаних із торгівлею наркотиками, а також правова основа що визначає напрями та порядок організації діяльності органів Національної поліції України щодо протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, потребує вдосконалення форм та методів роботи [4, с. 139].

Отже, для зменшення кількості зазначених злочинів та вирішення наведених проблем оперативно-розшукової протидії у сфері незаконного обігу наркотичних речовин варто проаналізувати сучасні методи та способи збуту наркотиків і розробити нові форми та методи роботи органів що здійснюють оперативно-розшукову діяльність щодо викриття та протидії злочинам пов'язаних із збутом наркотичних речовин через мережу Інтернет та закладки. Крім того, постає питання вдосконалення правового регулювання оперативно-розшукової діяльності органів Національної поліції України щодо боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин, оскільки правова основа діяльності яка регламентує певні заходи ОРД, вже не відповідає сучасності; розслідування більшої кількості зазначених видів злочинів, що здійснюються через мережу Інтернет ускладнено тим, що якісні характеристики мережі Інтернет дають можливість злочинним елементам використовувати сервери, які знаходяться поза юрисдикцією України, для приховування фактів своєї злочинної діяльності. Також, варто звернутися до міжнародного співробітництва і практики ЄС, для вдосконалення існуючих органів протидії наркозлочинності, або створенню нового окремого незалежного органу, на прикладі такої держави, як Шотландія. У вказаній країні створене окреме агентство, яке має назву: «Шотландське агентство боротьби з наркотиками» (Scottish Drug Enforcement Agency – SDEA), створено у квітні 2001 р. і є ключовим підрозділом країни, що займається виконанням урядової програми з протидії незаконному обігу наркотичних засобів, тісно співпрацюючи з шотландською поліцією, національною службою кримінальної розвідки, управлінням акцизів й митних платежів та іншими правоохоронними організаціями. Ставлячи перед собою завдання суттєво знизити попит на вживання наркотиків та зменшити шкоду від них, Агентство (SDEA), окрім іншого, скоординує поліцейську превентивну діяльність у цьому напрямі й активно проводить просвітницьку роботу [5].

1. Генеральна прокуратура України: веб-сайт. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114140&libid=100820&c=edit&_c=fo (Дата звернення 09.12.2020)

2. Про оперативну-розшукову діяльність. Закон України від 17.09.2020 № 912-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (Дата звернення 09.12.2020)

3. В.Г. Телійчук, Д.Б. Санакоєв, О.В. Козорог, Я.М. Ковч Алгоритм дій працівників підрозділів карного розшуку під час розкриття шахрайств, вчинених через мережу інтернет. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2018. 55 с.

4. Попович М.І. Удосконалення правових основ оперативно-розшукової протидії злочинам у сфері обігу наркотичних засобів. Науковий вісник Міжнародного університету. Серія «Юриспруденція». Вип. 10-1. С. 139-142

5. Serious Organised Crime Agency and Scottish Drugs Enforcement Agency. URL: [//https://derekthomas2010.wordpress.com/2013/07/20/serious-organised-crimeagency-and-scottish-drugs-enforcement-agency](https://derekthomas2010.wordpress.com/2013/07/20/serious-organised-crimeagency-and-scottish-drugs-enforcement-agency).

Григор'єва Наталія, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Телійчук Віталій Григорович, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАПРАВЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ СПРАВИ ОРГАНАМ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

В нашій сучасній Україні виникає велика кількість обговорюваних тем, а також актуальних проблем щодо вдосконалення та використання всіх заходів, які пов'язані з оперативно-розшуковою діяльністю. Серед цих спірних питань виступає саме правове регулювання діяльності оперативно-розшукових органів, а також щодо направлення матеріалів оперативно-розшукової справи до відповідних органів досудового розслідування. Вагомі зміни відбулися в чинному законодавстві України стосовно проведення окремих оперативно-розшукових заходів, а також зміни, які безпосередньо пов'язані з повноваженнями суб'єктів, які здійснюють цю діяльність відповідно до норм, які визначені законом.

Якщо зробити аналіз всіх нормативних актів по визначеній темі та відповідним проблемам, то можна сказати, що наша країна намагається дійти до загальноєвропейських стандартів та свою увагу зосереджує саме на цінностях у сфері прав людини, а всі вище зазначені дії прямо направлені на розкриття тяжких та особливо тяжких злочинів, бо завдяки змінам та удосконаленням відповідних заходів та дій розкриваються більшість відсотків усіх злочинів, а щодо злочинів, що стосуються основ національної безпеки то і всі 100%.